

УДК 330.341

А. В. Рибчук,

д. е. н., професор, професор кафедри математики та економіки,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0377-7881>

М. М. Дудич,

аспірант кафедри математики та економіки,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-5201-9575>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.4.64

ІНСТИТУЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

A. Rybchuk,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Mathematics and Economics,
Ivan Franko State Pedagogical University of Drohobyt'sk

M. Dudych,

Postgraduate student of the Department of Mathematics and Economics,
Ivan Franko State Pedagogical University of Drohobyt'sk

INSTITUTIONAL INNOVATIONS IN THE DEVELOPMENT OF BUSINESS STRUCTURES IN THE DIGITAL ECONOMY

У статті досліджено інституційні інновації як найважливіший елемент ресурсної системи підприємництва та визначальний чинник його конкурентоспроможності. Зазначено, що в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій, котрі докорінно змінюють підходи до ведення бізнесу, саме інституційні інновації відіграють ключову роль у формуванні стійких та ефективних підприємницьких структур. Акцентовано увагу на новітніх інституційних інноваціях, котрі суттєво змінюють підходи до організації бізнесу та взаємодії між підприємницькими структурами. Одним із ключових проявів цих змін є поява та поширення віртуальних компаній, які кардинально відрізняються від традиційних організацій за своїм способом функціонування. Показано, що на сьогодні значну популярність набуває інституційна інновація у вигляді дистанційної форми підприємництва, котра включає в себе віддалену роботу — фріланс як новий підхід до організації праці все активніше проникає в різні сфери бізнесу через чітко виражену мережеву форму. Підкреслено, що сучасні підприємницькі структури активно впроваджують інноваційні технології для вирішення складних завдань, серед яких краудсорсинг займає важливе місце, оскільки передбачає залучення широкої громадськості через Інтернет для виконання певних завдань. Підтверджено, що цифрові технології трансформують інституційне середовище підприємництва, оскільки з'являються нові правила і норми, які регулюють економічні, юридичні, соціальні та політичні аспекти взаємодії між людьми та організаціями та змінюють традиційні методи підприємницької діяльності.

The article examines institutional innovations as the most important element of the resource system of entrepreneurship and a determining factor of its competitiveness. It is noted that in the conditions of the rapid development of digital technologies, which radically change approaches to doing business, it is institutional innovations that play a key role in the formation of sustainable and effective business structures. The emphasis is on the latest institutional innovations that significantly change approaches to business organization and interaction between business structures. One of the key manifestations of these changes is the emergence and spread of virtual companies, which are fundamentally different from traditional organizations in their way of functioning. It is proven that in the conditions of digitalization, the institution of Internet auctions, which represent a public sale of consumer goods, securities, property rights and

other objects using the Internet, is actively developing. Thanks to the use of modern digital technologies, such auctions provide wide access to the market, increase the transparency of trade and contribute to the formation of a competitive environment in the field of entrepreneurship. It is shown that today, institutional innovation in the form of a remote form of entrepreneurship, which includes remote work — freelance as a new approach to labor organization is increasingly penetrating various areas of business through a clearly expressed network form. It is emphasized that modern business structures are actively implementing innovative technologies to solve complex tasks, among which crowdsourcing occupies an important place, since it involves the involvement of the general public via the Internet to perform certain tasks. It is confirmed that digital technologies are transforming the institutional environment of entrepreneurship, as new rules and norms are emerging that regulate the economic, legal, social and political aspects of interaction between people and organizations and change traditional methods of entrepreneurial activity.

Ключові слова: інституційні інновації, підприємницькі структури, інституційне середовище підприємництва, електронна комерція, віртуальні компанії, інтернет-аукціони, фріланс, краудсорсинг.

Key words: institutional innovations, entrepreneurial structures, institutional environment of entrepreneurship, e-commerce, virtual companies, online auctions, freelance, crowdsourcing.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У добу цифровізації підприємницькі структури зазнають значних змін, впроваджуючи інноваційні технології та нові організаційні підходи. Інтеграція сучасних технологій у виробничі процеси, формування стратегій управління бізнесом у цифровому середовищі та трансформація неформальних механізмів взаємодії, заснованих на довірі між учасниками, сприяють підвищенню продуктивності підприємницьких структур. Під впливом цифрових рішень змінюються як формальні, так і неформальні інститути, а також виникають нові мережеві моделі, такі як електронні біржі, корпоративні маркетплейси, платіжні платформи тощо. Завдяки цифровим технологіям бізнес отримав можливість обмінюватися інформацією на глобальному рівні та реалізовувати інноваційні проекти у міжнародному просторі. Використання інституційних інновацій у розвитку ІТ-рішень у підприємницькій сфері сприятиме зміцненню конкурентних позицій підприємницьких структур та підвищенню їхньої інвестиційної привабливості.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

У процесі цифровізації з'являються нові інституційні інновації, які суттєво змінюють підходи до організації бізнесу та взаємодії між

підприємницькими структурами. Цей процес відбувається під впливом різноманітних чинників, серед яких варто виокремити технологічний прогрес, зміну споживчих переваг, розвиток цифрових платформ і глобалізацію ринків. Дослідженням інституційних інновацій в умовах подальшої цифровізації підприємницької діяльності займаються відомі зарубіжні вчені — П. Беннуорт [8], Дж. Брук [8], М. Веррейн [12], Т. Гегенхубер [10], М. Глінн [13], Р. Грінвуд [10], Б. Джонсон [9], К. Едквіст [9], М. Індульська [12], Д. Норт [11], Б. Нотебумб [14], Р. Олівейра [12], Р. Рафаеллі [13], Р. Руттен [8], Е. Стама [14], Д. Стін [12], С. Фігейра [12], Б. Хайнінгс [10].

Цифрові інновації відкривають нові горизонти для розвитку економічних процесів, змінюючи підходи до виробництва, обміну інформацією та надання послуг. У першу чергу, ці технології трансформують інституційне середовище підприємництва, що часто є об'єктом наукового аналізу українських дослідників — І. Гнатенка [1], І. Бодні [6], І. Зварича, [2], О. Зварича [2], І. Кережваса [6], О. Коломійця, Н. Крауса [3], О. Манжури [3], В. Ляшенка, І. Мойсеєнка [4], О. Орлова-Курилової [5], І. Прилуцької, К. Серебряка [6], О. Фрідмана [7] та інших.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження функцій цифрових інституційних інновацій у розвитку підприємництва в національній економіці.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інституційні інновації за умов цифровізації є найважливішим елементом ресурсної системи підприємництва і визначальним чинником його конкурентоспроможності. У сучасних умовах стрімкого розвитку цифрових технологій, які докорінно змінюють підходи до ведення бізнесу, саме інституційні інновації відіграють ключову роль у формуванні стійких та ефективних підприємницьких структур [1, с. 71]. Вони охоплюють широкий спектр змін, включаючи трансформацію організаційних моделей, впровадження нових механізмів управління, адаптацію до змін у нормативно-правовому полі та вдосконалення внутрішніх бізнес-процесів. Незважаючи на те, що цифрові технології вже зараз є затребуваними, а в майбутньому їх значення лише зростатиме, підприємницьким структурам необхідно не лише інтегрувати новітні технології у свою діяльність, але й розробляти і впроваджувати інституційні інновації [4, с. 26], які забезпечать їм стратегічну гнучкість і адаптивність. Це включає цифрову трансформацію бізнесу, автоматизацію процесів, використання Big data для прийняття рішень, застосування штучного інтелекту у виробничих та сервісних ланцюгах, а також розвиток нових моделей співпраці між компаніями, державними інституціями та споживачами [3, с. 18].

Окрім того, інституційні інновації [5, с. 35] повинні охоплювати не тільки управлінські аспекти, але й безпосередньо впливати на якість продуктів і послуг, що пропонуються споживачам. Це передбачає розробку та впровадження нових стратегій, технологій і бізнес-моделей, спрямованих на підвищення ефективності виробничих і операційних процесів, оптимізацію ресурсів та вдосконалення взаємодії з клієнтами. Успіх у конкурентному інституційному середовищі [11, с. 99] залежить від здатності підприємницьких структур швидко адаптуватися до змін ринку, відповідати на зростаючі запити клієнтів, підвищувати рівень персоналізації сервісів та забезпечувати безпеку даних. Сучасні споживачі очікують не лише високої якості продукції, а й гнучкості у задоволенні їхніх індивідуальних потреб, що вимагає впровадження інноваційних підходів до аналізу поведінки клієнтів, автоматизації процесів та інтеграції штучного інтелекту в обслуговування. Впровадження таких інновацій дозволяє компаніям не тільки зберігати свої позиції на ринку, але й нарощувати конкурентні переваги, створюючи нові можливості для сталого

розвитку. Розвиток цифрових платформ і впровадження екологічно відповідальних рішень сприяють не лише підвищенню продуктивності бізнесу, а й зміцненню довіри споживачів та партнерів. Отже, стратегічний підхід до інноваційного розвитку стає ключовим фактором довгострокового успіху та стабільності підприємства у динамічному ринковому середовищі [7, с. 14].

Традиційні бізнес-моделі зазнають значних змін, адаптуючись до нових викликів цифрової епохи. На даний час активно розвивається такий вид підприємництва, як електронна комерція. Вона охоплює не лише класичний процес купівлі-продажу товарів і послуг через Інтернет, а й комплексну екосистему цифрових рішень, що сприяють ефективному веденню бізнесу. Електронна комерція включає різні форми діяльності, такі як онлайн-магазини, маркетплейси, дропшипінг, електронні платежі та мобільний банкінг. Прикладами успішної електронної комерції можуть бути такі компанії, як OZON, який є одним із провідних маркетплейсів, Microsoft Market, що спеціалізується на продажу програмного забезпечення та цифрових послуг, а також Avito, що пропонує зручну платформу для купівлі-продажу товарів між користувачами [9, с. 47].

Електронна комерція як інноваційна форма підприємництва має різні інституційні наслідки, оскільки змінюється сама структура підприємницької діяльності. Реальна фірма є ієрархією, а віртуальна — мережою. Ієрархії координуються з допомогою адміністративних механізмів, а мережі це стає неможливо, оскільки відносини тут лише частково формалізовані. Таким чином, у мережі використовуються механізми, що ґрунтуються на довірі. З цим пов'язано також те, що в мережі, на відміну від ієрархії, повноваження делегуються добровільно на користь координуючої інстанції. Також ці структури відрізняються ризиками, які можуть виникнути при функціонуванні будь-якої компанії, та способами запобігання конфліктам. У реальній фірмі найбільш вірогідний ризик неефективності, а мережевої структури — конфлікт інтересів. В межах ієрархії здійснюється внутрішньофірмовий контроль для запобігання конфліктам, неможливий для мережевих організацій через відсутність у них чітко визначеного центру координації. Враховуючи те, що взаємодії в мережі засновані на довірі, найбільш ефективним способом запобігання конфліктам будуть внутрішньомережеві формальні норми і неформальні правила [10, с. 58].

У контексті цифровізації з'являються нові інституційні інновації, які суттєво змінюють підходи до організації бізнесу та взаємодії між підприємницькими структурами. Цей процес відбувається під впливом різноманітних чинників, серед яких варто виокремити технологічний прогрес, зміну споживчих преференцій, розвиток цифрових платформ і глобалізацію ринків. Одним із ключових проявів цих змін є поява та поширення віртуальних компаній, які кардинально відрізняються від традиційних організацій за своїм способом функціонування [6, с. 83]. Зокрема, віртуальні компанії уникають значних витрат, пов'язаних з орендою офісних приміщень, утриманням великого штату співробітників, закупівлею обладнання та іншими матеріальними ресурсами, які є невід'ємною частиною традиційного бізнесу. Натомість вони роблять акцент на цифрових інструментах, що забезпечують ефективну діяльність без прив'язки до фізичного простору. Для таких компаній критично важливими є елементи цифрової інфраструктури, такі як якісний вебсайт, функціональна система електронної пошти, платформи для комунікації з клієнтами, автоматизовані CRM-системи, хмарні технології та ефективні логістичні рішення. Саме ці фактори визначають їхню конкурентоспроможність на сучасному ринку. Отже, цифровізація змінює не лише окремі аспекти ведення бізнесу, але й спричиняє фундаментальні перетворення в економічній системі загалом, формуючи нові можливості та виклики для підприємницької діяльності [14, с. 16].

В умовах цифровізації активний розвиток отримує інститут Інтернет-аукціонів, які представляють собою публічний продаж споживчих товарів, цінних паперів, майнових прав та інших об'єктів за допомогою мережі Інтернет. Завдяки використанню сучасних цифрових технологій, такі аукціони забезпечують широкий доступ до ринку, підвищують прозорість торгівлі та сприяють формуванню конкурентного середовища. На сьогодні існує безліч класифікацій віртуальних аукціонів залежно від різних критеріїв, зокрема механізму торгів, типу товарів, географічного охоплення та аудиторії учасників. За останнім критерієм Інтернет-аукціони поділяються на три основні групи відповідно до сегмента віртуального простору:

а) B2B (Business-to-Business) — аукціони, що об'єднують компанії та організації, які здійснюють закупівлю та продаж товарів і послуг для комерційних потреб;

б) B2C (Business-to-Consumer) — платформи, на яких бізнес реалізує товари та послуги кінцевим споживачам;

в) C2C (Consumer-to-Consumer) — аукціони, що дозволяють окремим користувачам продавати товари та послуги іншим споживачам без залучення компаній-посередників. Завдяки гнучкості, доступності та високій швидкості операцій Інтернет-аукціони стають все більш популярним інструментом електронної комерції, сприяючи розвитку глобального ринку та створенню нових можливостей для бізнесу та споживачів [10, с. 55].

Інституційне середовище віртуальних аукціонів як підприємницької діяльності має низку суттєвих відмінностей від традиційних аукціонів, і ці відмінності зумовлені специфікою онлайн-платформ. У традиційних аукціонах учасники фізично присутні на місці проведення торгів, що дозволяє встановити певний рівень особистого контакту між продавцем і покупцями. Натомість віртуальні аукціони дозволяють підприємницьким структурам чи іншим учасникам брати участь у торгах без необхідності перебувати в одному фізичному місці, що значно розширює їх географічні можливості. Учасники можуть подати свої ставки з будь-якої точки світу, скориставшись комп'ютерними програмами або інтернет-сайтами, спеціально створеними для організації таких аукціонів. Такий підхід також відкриває нові можливості для аукціонних платформ, дозволяючи застосовувати різноманітні інноваційні функції, як-от автоматичне підвищення ставки, збереження анонімності учасників, або ж інтеграцію з іншими онлайн-сервісами, що полегшує процес участі в торгах. Віртуальні аукціони зазвичай мають мінімальні витрати на організацію, тому вони можуть залучити більше учасників та забезпечити більшу конкуренцію. Однак це також створює нові виклики, як-от необхідність забезпечення безпеки даних, протидія шахрайству, а також оптимізація алгоритмів, які визначають кінцеву вартість товару. Тому, інституційне середовище [2, с. 27] віртуальних аукціонів вимагає специфічних правил та механізмів, адаптованих до нових умов і технологій, що робить цей вид торгів більш доступним, але водночас і більш складним для управління та моніторингу.

На сьогодні значну популярність набуває інституційна інновація у вигляді дистанційної форми підприємництва, яка включає в себе віддалену роботу — фріланс. Цей новий підхід до організації праці все активніше проникає в різні сфери бізнесу. Структура таких організацій має чітко виражену мережеву форму, що дозволяє їм здійснювати ефективну діяльність навіть у найрізноманітніших регіонах світу [12,

с. 1421]. Процес набору персоналу для таких компаній здійснюється переважно за допомогою онлайн-комунікацій, зокрема через відеоконференції, що проводяться через Skype чи інші платформи для відеозв'язку. Це дозволяє швидко та зручно знайомитись з кандидатами, навіть якщо вони знаходяться на великій відстані від головного офісу. Для ефективної координації діяльності філій, головна компанія активно використовує різні засоби зв'язку, серед яких домінує Інтернет. Це дозволяє значно прискорити процеси комунікації, знижуючи час, витрачений на організаційні моменти. Переваги такої моделі організації підприємницької діяльності очевидні. Вона дозволяє не лише зберегти високу мобільність та адаптивність, але й надає можливість працевлаштування для місцевого населення, навіть у віддалених або економічно нестабільних регіонах. Тобто віддалена робота сприяє подоланню традиційних географічних та соціальних бар'єрів, створюючи нові можливості для співпраці та розвитку в умовах глобалізації [8, с. 59].

Сучасні підприємницькі структури активно впроваджують інноваційні технології для вирішення складних завдань, серед яких краудсорсинг займає важливе місце. Це концепція залучення широкої громадськості через Інтернет для виконання певних завдань, що виходять за межі можливостей окремих професіоналів або вузько спеціалізованих команд. Зазвичай, такий підхід передбачає використання інтелектуальної потужності великої кількості людей для досягнення спільних цілей. Термін "краудсорсинг" можна трактувати як процес, в якому колективна праця та думки тисяч учасників можуть привести до створення нових ідей, вирішення складних проблем, а також пошуку нестандартних рішень. Основною перевагою краудсорсингу є те, що він дозволяє об'єднати безмежну кількість думок, ідей та рішень, які можуть бути куди ефективнішими, ніж те, що може запропонувати навіть найталановитіша особистість. Цей процес зазвичай відбувається через спеціалізовані платформи, де люди зі всієї планети можуть вносити свої пропозиції, шукати нові варіанти рішення або виконувати конкретні завдання. Таким чином, краудсорсинг стає не лише інструментом для залучення зовнішніх ресурсів, але й потужним механізмом для вдосконалення інсорсингу — моделі, в якій використовуються внутрішні ресурси організації [13, с. 16].

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Впровадження цифрових інновацій у підприємницькі структури та соціальну взаємодію людей суттєво змінює існуючі норми та правила взаємодії. Сучасний світ все більше залежить від цифрових технологій, які не лише змінюють традиційні способи комунікації, але й впливають на основні сфери діяльності: підприємництво, державне управління, культуру та соціальні відносини. Цифрові інновації відкривають нові горизонти для розвитку економічних процесів, змінюючи підходи до виробництва, обміну інформацією та надання послуг. У першу чергу, ці технології трансформують інституційне середовище підприємництва, тому що з'являються нові правила і норми, які регулюють економічні, юридичні, соціальні та політичні аспекти взаємодії між людьми та організаціями. Цифрові платформи і онлайн-бізнес не тільки змінюють традиційні методи підприємницької діяльності, але й ставлять нові вимоги до законодавчої бази, захисту прав споживачів, конфіденційності даних і боротьби з кіберзлочинністю. З іншого боку, цифрові інновації сприяють зростанню глобальної інтеграції, дозволяючи підприємствам виходити на нові ринки, розширювати бізнес-можливості та налагоджувати ефективнішу співпрацю між державами, компаніями і громадянами. Водночас, цифрові інновації не лише відкривають нові можливості, але й вимагають переосмислення існуючих норм та стандартів, зокрема в аспектах регулювання підприємництва, правового захисту та соціальної інтеграції.

Література:

1. Гнатенко І.А., Методологічні основи інституціонального аналізу національної системи інноваційного підприємництва. Економічний вісник запорізької державної інженерної академії. Випуск 6 (18). 2018. С. 70—74.
2. Зварич, І., & Зварич, О. (2021). Інституційні засади економічного розвитку регіонів України у світлі формування інноваційних систем. Підприємництво та інновації. (16). С. 26—31.
3. Краус Н. М., Манжура О.В. Теоретико-методологічний контент інституціонального зрізу економіки інноваційного типу в умовах хаотично-структурованої трансформації. Економіка і суспільство. 2017. № 12. С. 16—21.
4. Мойсеєнко І. П. Інституційні основи регулювання інноваційного розвитку. Інноваційна економіка: науково-виробничий журнал.

Економіка та інноваційний розвиток національного господарства. 2019. № 1—2 (78). С. 25—32.

5. Орлова-Курилова О.В. Інституціональний підхід як методологічна основа дослідження системи інноваційного підприємництва. Причорноморські економічні студії. Випуск 49. 2020. С. 34—38.

6. Сereбряк К.І., Бодня І.О., Керезвас І.А. Характеристики та властивості інституційного середовища інноваційного розвитку підприємств регіону. Науково-виробничий журнал "Бізнес-навігатор". Випуск 2 (72). 2023. С. 82—86.

7. Фрідман О. А. Інституційне середовище інноваційного підприємництва. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 3. 2020. С. 12—17.

8. Broek, J., Benneworth, P., & Rutten, R. (2019). Institutionalization of cross-border regional innovation systems: the Role of university institutional entrepreneurs. *Regional Studies, Regional Science*, 6 (1), 55—69.

9. Edquist, C. and B. Johnson (1997) "Institutions and Organizations in Systems of Innovation", *Systems of Innovations: Technologies, Institutions, and Organizations*. London and Washington. pp. 41—63.

10. Hinings, B. Gegenhuber, T. and Greenwood, R. (2018). Digital innovation and transformation: An institutional perspective. *Information and Organization*. Volume 28, pp. 52—61.

11. North, D. C. (1991). *Institutions*. *Journal of Economic Perspectives*, 5 (1), 97—112.

12. Oliveira, Rui Torres & Verreyne, Martie-Louise & Figueira, Sandra & Indulska, Marta & Steen, John. (2022). "How do institutional innovation systems affect open innovation?" *Journal of Small Business Management*, vol. 60 (6), pages 1404—1448.

13. Raffaelli, Ryan, and Mary Ann Glynn. (2013). *Institutional Innovation: Novel, Useful, and Legitimate*. Oxford University Press, pp. 1—35.

14. Stama, Erik. Nooteboom, Bart. (2010). *Entrepreneurship. Innovation and Institutions*. Utrecht University. pp. 1—21.

References:

1. Gnatenko, I. (2018), "Methodological foundations of institutional analysis of the national system of innovative entrepreneurship", *Economic Bulletin of the Zaporizhzhia State Engineering Academy*, vol. 6, pp. 70—74.

2. Zvarych, I. and Zvarych, O. (2021), "Institutional foundations of economic development of

regions of Ukraine in the light of the formation of innovation systems", *Entrepreneurship and Innovation*, vol. 16, pp. 26—31.

3. Kraus, N. and Manzhura, O. (2017), "Theoretical and methodological content of the institutional section of the innovation-type economy in conditions of chaotic-structured transformation", *Economy and Society*, vol. 12, pp. 16—21.

4. Moiseenko, I. (2019), "Institutional foundations of regulation of innovative development", *Innovative Economics: Scientific and Production Journal. Economics and Innovative Development of the National Economy*, vol. 1—2, pp. 25—32.

5. Orlova-Kurylova, O. (2020), "Institutional approach as a methodological basis for studying the system of innovative entrepreneurship", *Black Sea Economic Studies*, vol. 49, pp. 34—38.

6. Serebryak, K. Bodnya, I. and Kerezvas, I. (2023), "Characteristics and properties of the institutional environment of innovative development of enterprises in the region", *Scientific and Production Journal "Business Navigator"*, vol. 2, pp. 82—86.

7. Fridman, O. (2020), "Institutional environment of innovative entrepreneurship", *Scientific notes of V. I. Vernadsky TNU. Series: Economics and Management*, vol. 31, pp. 12—17.

8. Broek, J. Benneworth, P. and Rutten, R. (2019), "Institutionalization of cross-border regional innovation systems: the role of university institutional entrepreneurs", *Regional Studies, Regional Science*, vol. 6, pp. 55—69.

9. Edquist, C. and Johnson, B. (1997), "Institutions and Organizations in Systems of Innovation", *Systems of Innovations: Technologies, Institutions, and Organizations*. London and Washington, vol. 1, pp. 41—63.

10. Hinings, B. Gegenhuber, T. and Greenwood, R. (2018), "Digital innovation and transformation: An institutional perspective", *Information and Organization*, vol. 28, pp. 52—61.

11. North, D. (1991), "Institutions", *Journal of Economic Perspectives*, vol. 5, pp. 97—112.

12. Oliveira, R. Verreyne, M. Figueira, S. Indulska, M. and Steen, J. (2022), "How do institutional innovation systems affect open innovation?", *Journal of Small Business Management*, vol. 60, pp. 1404—1448.

13. Raffaelli, R. and Glynn, M. (2013), "Institutional Innovation: Novel, Useful, and Legitimate", Oxford University Press, vol. 1, pp. 1—35.

14. Stama, E. and Nooteboom, B. (2013), "Entrepreneurship. Innovation and Institutions", Utrecht University, vol. 1, pp. 1—21.

Стаття надійшла до редакції 08.02.2025 р.